

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2008

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona, sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 41/01 i 55/01 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Važeći Kazneni zakon stupio je na snagu 1. siječnja 1998. godine („Narodne novine“, broj 110/97). Zakon je u više navrata noveliran, a posljednji je Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona donesen 2007. godine („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 129/00, 57/01, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07.).

Izmjene predviđene Nacrtom prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona sistematizirane su u četiri skupine. U prvoj se skupini nalaze izmjene kojima se Kazneni zakon usklađuje s međunarodnim pravom, i to kako konvencijskim pravom Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe tako i relevantnim izvorima pravne stečevine Europske unije (*acquis communautaire*). U drugu skupinu ulaze one izmjene kojima se stvaraju ili unaprjeđuju normativne pretpostavke za učinkovitije kaznenopravno suprotstavljanje organiziranom kriminalitetu i korupciji. Trećom skupinom izmjena nastoji se osigurati pojačana zaštita posebno osjetljivih kategorija žrtava kao što su djeca i maloljetne osobe od najtežih pojava oblika teških kaznenih djela. U četvrtoj je skupini nekoliko izmjena kojima se otklanjaju neke nedorečenosti postojećeg zakonskog teksta (npr. izmjena članka 308. Kaznenog zakona) ili koje su posljedica izmjena određenih zakonskih odredaba iz prve tri skupine (npr. brisanje nekih zakonskih odredaba zbog propisivanja novih kaznenih djela).

1. Izmjene koje su predložene radi usklađivanja s međunarodnim pravom i europskom pravnom stečevinom (*acquis communautaire*)

U kontekstu usklađivanja hrvatskog materijalnog kaznenog prava s međunarodnim pravom najveći broj odredaba ovoga Prijedloga kojima se mijenja ili dopunjuje tekst Kaznenog zakona odnosi se na terorizam. U tom je smislu najvažnija izmjena članka 169. Kaznenog zakona radi usklađivanja s Okvirnom odlukom Vijeća Europske unije o borbi protiv terorizma (*Council Framework Decision on Combating Terrorism, 2002/475/JHA*) od 13. lipnja 2002. godine. Ta je Okvirna odluka donesena zbog harmonizacije pravnih sustava država članica radi učinkovitijeg suprotstavljanja međunarodnom terorizmu. Člankom 1. Okvirne odluke utvrđena je definicija terorizma odnosno terorističkog djela. Prema toj odredbi, terorističko djelo je ono djelo koje s obzirom na svoju prirodu i kontekst, može ozbiljno naštetiti državi ili međunarodnoj organizaciji te koje je počinjeno s namjerom (alternativna namjera): ozbiljnog zastrašivanja pučanstva ili nezakonitog prisiljavanja vlade da nešto učini ili se suzdrži od toga ili ozbiljnog destabiliziranja ili

uništavanja osnovne političke, ustavne ili gospodarske strukture države ili međunarodne organizacije. Ovim se Prijedlogom članak 169. Kaznenog zakona (međunarodni terorizam) mijenja u nazivu (terorizam) i sadržaju radi potpune usklađenosti s definicijom terorizma iz članka 1. Okvirne odluke. Istodobnim brisanjem kaznenog djela protudržavnog terorizma (članak 141.) i kaznenog djela diverzije (članak 143.) napušta se dosadašnji dualitet terorističkih inkriminacija s obzirom na objekt zaštite (protudržavni i međunarodni terorizam) što je u skladu sa zahtjevima Europske komisije, ali i recentnim trendovima u poredbenom pravu.

Nakon što je ratificirala Međunarodnu konvenciju o suzbijanju djela nuklearnog terorizma (*Zakon o potvrđivanju Međunarodne konvencije o suzbijanju djela nuklearnog terorizma*, „Narodne novine“, *Međunarodni ugovori*, broj 4/2007) Republika Hrvatska postala je obvezna njezine standarde ugraditi i u svoje kazneno zakonodavstvo. Zbog toga je dosadašnji članak 172. (zlouporaba nuklearnih tvari) izmijenjen i proširen na zabranu zlouporabe nuklearnog i radioaktivnog materijala (radi se o pojmu koji je prema Konvenciji širi od pojma „nuklearna tvar“ koji je dosad bio određen kao objekt radnje kaznenog djela iz članka 172.).

Ovim su Prijedlogom izmjena i dopuna Kaznenog zakona u hrvatsko materijalno kazneno zakonodavstvo uvedena i nova kaznena djela javnog poticanja na terorizam i novačenja i obuke za terorizam radi usklađivanja s Konvencijom Vijeća Europe o sprječavanju terorizma (*Zakon o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju terorizma*, „Narodne novine“, *Međunarodni ugovori*, broj 10/2007). Radi se o regionalnoj konvenciji kojom su popunjene praznine postojećih globalnih sektorskih antiterorističkih konvencija. Svrha Konvencije je povećanje učinkovitosti država članica u sprječavanju terorizma. Naglasak je na prevenciji, odnosno otklanjanju uzroka međunarodnog terorizma. Sukladno članku 3. Konvencije, mjere za sprječavanje terorizma sastoje se u razmjeni informacija između država stranaka, poboljšanju fizičke zaštite osoba i imovine te unaprjeđivanja nacionalnih sustava za djelovanje u izvanrednim situacijama. Konvencijom je uspostavljena i obveza država stranaka da u nacionalnim zakonodavstvima inkriminiraju javnu provokaciju za počinjenje terorističkih kaznenih djela (članak 5.) te novačenje terorista (članak 6.) i obučavanje terorista (članak 7.).

Predloženim su izmjenama obuhvaćena ta konvencijska kaznena djela, no kako se radi o osobito osjetljivom području na kojem mogu doći u pitanje brojna temeljna ljudska prava kao što su pravo na slobodu izražavanja i/ili okupljanja, predviđeno je da se kazneni postupak za ta djela pokreće samo po odobrenju Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske. Prijedlogom su obuhvaćene i odredbe kojima se pooštrava kazna za udruživanje u terorističku grupu odnosno organizaciju radi usklađivanja s kaznenim okvirom koji je propisan Okvirnom odlukom Vijeća Europske unije o borbi protiv terorizma, a izmijenjena je i dopunjena odredba o financiranju određenih kaznenih djela iz glave XIII. Kaznenog zakona, između ostalog i terorizma, radi usklađivanja s Međunarodnom konvencijom o sprječavanju financiranja terorizma (*Zakon o potvrđivanju Međunarodne konvencije o sprječavanju financiranja terorizma*, „Narodne novine“, *Međunarodni ugovor*, broj 16/2003).

Jedan od najvažnijih dijelova europske pravne stečevine jest zaštita financijskih interesa Europske unije. Konvencija za zaštitu financijskih interesa Europskih zajednica (*Convention on the protection of the financial interests of the European Communities, OJ C 316, 27.11.1995*) propisuje oblike prijevare na štetu financijskih interesa Europske unije koju države članice, kao i države koje s Europskom komisijom pregovaraju o punopravnom članstvu, moraju integrirati u svoja nacionalna zakonodavstva. U materijalnom dijelu Konvencija predviđa i inkriminiranje pokušaja i sudioništva i primjenu razmjernih i odvraćajućih kazni, uključujući i kaznu zatvora. Premda je izmjenama Kaznenog zakona 2007. godine hrvatsko materijalno kazнено zakonodavstvo postalo djelomično usklađeno s tekstom navedene Konvencije (propisivanjem novih članaka čl. 224b, 292a i novog stavka 4. u članku 298.), bilo je potrebno izvršiti i dodatne korekcije zakonskog teksta radi potpunog usklađivanja.

U procesu pristupanja Europskoj uniji Republika Hrvatska mora prihvatiti i onaj dio tzv. schengenske pravne stečevine koji se odnosi na primjenu načela *ne bis in idem*. Izmjenama Kaznenog zakona iz 2007. godine primjena tog načela ostala je pridržana samo za situacije u kojima je, kod primjene teritorijalnog načela u vezi kaznenih djela koja su počinjena na području više država ugovornica Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena, u drugoj državi ugovornici donesena pravomoćna osuđujuća presuda na kaznu zatvora. S obzirom da to nije u skladu s načelom *ne bis in idem* koje se sukladno praksi Europskog suda za ljudska prava odnosi na svaku odluku kojom je u drugoj državi ugovornici kazneni postupak pravomoćno okončan, predloženom je izmjenom bilo potrebno odredbu članka 15. stavak 2. proširiti i na sve odluke kojima je postupak u drugoj državi ugovornici pravomoćno okončan. S tim u vezi je i predložena izmjena prijelazne i završne odredbe članka 390a. S obzirom da Republika Hrvatska mora u trenutku pristupanja Europskoj uniji prihvatiti cjelokupnu pravnu stečevinu Europske unije, pa time i Konvenciju o provedbi Sporazuma iz Schengena čija ratifikacija nije potrebna, a prema Ugovoru iz Amsterdama niti moguća, bilo je potrebno izmijeniti navedenu odredbu na način da se propiše da se odredba članka 15. stavak 2. primjenjuje s danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

2. Izmjene koje su predložene radi učinkovitijeg suzbijanja organiziranog kriminaliteta i korupcije

Organizirani kriminalitet predstavlja značajnu prijetnju temeljnim zaštićenim vrijednostima Republike Hrvatske. Najučestaliji pojavnici tradicionalnog organiziranog kriminaliteta u Republici Hrvatskoj su ilegalne migracije, krijumčarenje narkotika, krijumčarenje i ilegalna preprodaja oružja, te krivotvorenja odnosno distribucija krivotvorenog novca. Organizirane kriminalne skupine u Hrvatskoj surađuju međusobno i s drugim kriminalnim skupinama, osobito onima koje djeluju u državama bivše SFRJ. Povezanost tih skupina posebice je uočljiva kod krijumčarenja osoba, visokotarifnih roba, oružja, droga i ukradenih motornih vozila. Lideri i članovi tih skupina uglavnom su porijeklom iz zemalja nastalih raspadom SFRJ. Prema svojim karakteristikama organizirane kriminalne skupine u Republici Hrvatskoj pripadaju profesionalnom tipu kriminalnih udruženja koje se bave jednom ili više kriminalnih

aktivnosti (krijumčarenja robe, osoba, oružja, droge, krivotvorenja, iznude i sl.). Na području Republike Hrvatske također djeluju i kriminalna udruženja prilagodljivog tipa s fleksibilnom unutarnjom organizacijskom strukturom, područjima djelovanja i kriminalnim aktivnostima kojima se bave.

Jedna od ključnih mjera za učinkovito suzbijanje organiziranog kriminaliteta je oduzimanje imovine članovima zločinačkih udruženja koja je pribavljena kriminalnim aktivnostima. Izmjenama Kaznenog zakona iz 2006. godine izmijenjen je članak 82. Kaznenog zakona u kojem je, radi usklađivanja s Okvirnom odlukom o oduzimanju predmeta, sredstava i imovine stečene kaznenim djelima od 24. veljače 2005. godine (*Council Framework Decision on Confiscation of Crime-Related Proceeds, Instrumentalities and Property, 2005/212/JHA*), propisan novi stavak 2. Njime je određeno da se “imovinskom koristi smatra i ona korist koju je ostvarila grupa ljudi ili zločinačka organizacija koja je u vremenskoj povezanosti s počinjenim kaznenim djelom i za koju se osnovano može smatrati da potječe od tog djela jer se njezino zakonito podrijetlo ne može utvrditi.” Glavni razlog tadašnje izmjene čl. 82. KZ, uz često isticane poteškoće u vezi dokazivanja podrijetla imovinske koristi, je bilo usklađivanje hrvatskog kaznenog zakonodavstva sa spomenutom Okvirnom odlukom čija je svrha da se olakša postupak dokazivanja podrijetla imovinske koristi djelomičnim prebacivanjem tereta dokaza na okrivljenika i to nakon što je u kaznenom postupku donesena odluka o njegovoj krivnji za počinjeno kazneno djelo. Unatoč toj radikalnoj izmjeni, tzv. prošireno oduzimanje imovinske koristi nije sasvim zaživjelo u sudskoj praksi pa se ovim izmjenama predlaže proširenje te odredbe. U predloženim izmjenama članka 82. KZ kao i dopunom članka 89. stavkom 37. uklanjanjem izraza „vremenska povezanost“ proširuje se mogućnost oduzimanja imovinske koristi. Pri tom se mora voditi računa o prevalentnim interesima i standardima pravednosti radi potpunog, a ipak prihvatljivog otklanjanja dosadašnjih mogućnosti zadržavanja koristi ostvarene kriminalnom djelatnošću.

Sljedeća izmjena u kontekstu poboljšanja normativnog okvira za suzbijanje organiziranog kriminaliteta je ona kojom je u članku 175. (trgovanje ljudima i ropstvo) dodan novi kvalificirani oblik počinjenja kaznenog djela od strane službene osobe. Radi se o posebno teškom obliku kaznenog djela za koji je osnovano predvidjeti i poseban kvalificirani oblik inkriminacije. Uz tradicionalne načine iskorištavanja žrtava trgovanja ljudima, u posljednje je vrijeme sve učestaliji pojavni oblik trgovanja djecom zbog nezakonitog posvojenja. Predloženom izmjenom članka 175. stavak 2. inkriminira se i trgovanje djecom zbog nezakonitog posvojenja.

Kazneno djelo prikrivanja protuzakonito dobivenog novca iz članka 279. Kaznenog zakona izmijenjeno je u nazivu („pranje novca“ po uzoru na poredbeno pravo – *money laundering, Geldwäsche, pranje denarja* itd.) i dopunjeno u sadržaju. Prema važećem zakonskom rješenju objekt radnje je novac odnosno „predmeti ili prava priskrbljeni novcem za koje počinitelj zna da je pribavljen kaznenim djelom“. Takva formulacija isključuje mogućnost kaznenog progona ukoliko je predikatnim kaznenim djelom izravno pribavljeno bilo što osim novca (npr. neki predmet, pravo ili neka druga imovinska korist). Izmjenom stavka 1. kojom se objekt radnje proširuje i na predmete, prava ili

imovinsku korist za koju počinitelj zna da je nastala ili je pribavljena kaznenim djelom otklanja se navedeni nedostatak i stvaraju pretpostavke za učinkovitije suzbijanje organiziranog kriminaliteta koji se upravo prikrivanjem kriminalnog porijekla određene imovine nastoji integrirati u zakonite financijske tijekove. Osim toga proširena je i radnja počinjenja kaznenog djela iz članka 279. i na prijenos i pretvaranje objekta radnje čime su prihvaćene preporuke ekspertnog tijela Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (MONEYVAL).

Jedan od načina na koji organizirani kriminalitet nastoji utjecati na kazneno pravosuđe je neprimjeren utjecaj na svjedoke i druge osobe za koje se vjeruje da bi mogle surađivati s tijelima kaznenog progona. Prisila i drugi oblici utjecaja najčešće i nisu usmjereni protiv osoba koje u formalnom smislu imaju status svjedoka, već protiv onih za koje pripadnici organiziranih kriminalnih skupina pretpostavljaju da bi takav status mogli steći tijekom postupka. Stoga je bilo potrebno ovim izmjenama članka 304. Kaznenog zakona obuhvatiti i protupravni utjecaj na tzv. presumptivne svjedoke. Nadalje, postojeće kazneno djelo otkrivanja identiteta zaštićenog svjedoka iz članka 305.a Kaznenog zakona osigurava kaznenopravnu zaštitu isključivo u odnosu na osobu koja je uključena u program zaštite ili za koju je na temelju posebnog zakona pokrenut postupak za uključenje u takav program. Proširenjem te odredbe i na osobu koja je ili će biti ispitana kao zaštićeni svjedok u kaznenom postupku osigurava se pojačana kaznenopravna zaštita ne samo tih osoba već i interesa kaznenog pravosuđa u suzbijanju organiziranog kriminaliteta. Osim toga, izmjenama u članku 305.a kaznenopravna zaštita se osigurava i osobama koje se u smislu odredaba Zakona o kaznenom postupku smatraju ugroženim svjedocima.

3. Izmjene predložene radi jačanja kaznenopravne zaštite djece i maloljetnih osoba

Prema pozitivnom materijalnom kaznenom zakonodavstvu Republike Hrvatske načelno je zabranjeno davati podatke iz kaznene evidencije. To proizlazi iz odredbe članka 86. stavka 4. Kaznenog zakona kojim je propisano da „nitko nema pravo zahtijevati od građana da podnesu dokaze o svojoj osuđivanosti ili neosuđivanosti“. Iznimno, ti se podaci mogu učiniti dostupnim državnim odvjetništvu i sudu kada se radi o kaznenom postupku protiv osobe za koju se traže podaci ili kad je u tijeku postupak pomilovanja. Podaci iz kaznene evidencije se mogu dati i državnim tijelima i to na njihov obrazloženi zahtjev kada se radi o povjeravanju određenih poslova i zadataka u državnoj službi osobi za koju se traže ti podaci. Pravo na uvid u podatke iz kaznene evidencije imaju i tijela unutarnjih poslova radi otkrivanja počinitelja kaznenih djela. Iznimno i osoba na koju se odnose podaci iz kaznene evidencije može zahtijevati te podatke za sebe što će biti odobreno ukoliko dokaže da su ti podaci potrebni radi ostvarivanja prava u stranoj državi. Nedostatak postojećeg zakonskog rješenja je u tome da određene ustanove koje se bave odgojem, obrazovanjem, njegovom i skrbi djece i maloljetnih osoba pri zapošljavanju novih djelatnika ne mogu dobiti uvid u kaznenu evidenciju ukoliko je kandidat ranije osuđivan. U poredbenim zakonodavstvima tim je ustanovama omogućen pristup kaznenim evidencijama kako bi se spriječila mogućnost eventualnog zapošljavanja osobe koja je

ranije osuđivana zbog kaznenih djela na štetu djece i/ili maloljetnih osoba (radi se u prvom redu o seksualnim kaznenim djelima) na poslovima koji zbog kontakta s tim osjetljivim kategorijama povećavaju rizik od povrata (recidivizma). *Ratio legis* izmjene postojeće odredbe je u jačanju kaznenopravne zaštite djece i maloljetnih osoba koje nije na štetu ranije osuđivanih osoba jer su zakonom određeni uvjeti pod kojima novi ovlaštenici mogu pristupiti tim evidencijama i zbog toga što je primjena ove mjere moguća isključivo do nastupa tzv. zakonske rehabilitacije.

III. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora jer za to postoje osobito opravdani državni razlozi, kao i članku 161. iz razloga usklađenja s propisima Europske unije.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 129/00, 57/01, 105/04, 84/05, 71/06 i 110/07.) u članku 15. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Kazneni postupak radi primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske neće se pokrenuti protiv počinitelja kaznenog djela koje je, osim na području Republike Hrvatske, počinjeno i na području države ugovornice Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena u kojoj je za to djelo kazneni postupak pravomoćno okončan.“

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 5., riječi: „stavka 2.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 3.“

Članak 2.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„(1) Nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom. Ta korist oduzet će se sudskom odlukom kojom se utvrđuje da je kazneno djelo počinjeno.

(2) Ako je počinjeno kazneno djelo iz članka 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta pretpostavlja se da je ukupna imovina počinitelja stečena kao imovinska korist od kaznenog djela osim ako počinitelj ne učini vjerojatnim da je njezino podrijetlo zakonito.

(3) Imovinska korist iz stavka 2. ovog članka oduzet će se i kada se po bilo kojem pravnom temelju nalazi kod počiniteljevog bračnog ili izvanbračnog druga, rođaka u uspravnoj lozi, rođaka u pobočnoj lozi do trećeg stupnja zaključno te srodnika po tazbini do drugog stupnja zaključno i posvojenika i posvojitelja.

(4) Imovinska korist iz stavka 2. ovog članka oduzet će se i kada se po bilo kojem pravnom temelju nalazi kod druge fizičke ili pravne osobe ako nije stečena u dobroj vjeri.

(5) Kada se utvrdi nemogućnost oduzimanja imovinske koristi, sud će naložiti osobi od koje se imovinska korist oduzima isplatu odgovarajuće protuvrijednosti u novčanom iznosu.

(6) Oštećenik koji najkasnije u roku od tri mjeseca nakon utvrđenja pravomoćnosti odluke o oduzimanju imovinske koristi pokrene parnični postupak radi ostvarenja svojih prava, može se namiriti iz oduzete imovinske koristi u roku od tri mjeseca nakon donošenja odluke o njegovom pravu.

Članak 3.

U članku 86. iza stavka 2. dodaje se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Podaci iz kaznene evidencije o počinitelju kaznenog djela za kazneno djelo iz glave XIV. ovoga Zakona koje je počinjeno prema djetetu ili maloljetnoj osobi mogu se iznimno i na njihov obrazloženi zahtjev dati na uvid ustanovama kojima su djeca ili maloljetnici povjereni na obrazovanje, odgoj, njegu ili skrb.“

(4) Podaci iz kaznene evidencije o izrečenoj sigurnosnoj mjeri zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti o počinitelju kaznenog djela iznimno će bi dostavljeni tijelima nadležnim za vođenje upisnika osoba koje obavljaju određene djelatnosti.“

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 5., 6. i 7.

Članak 4.

U članku 89. iza stavka 36. dodaje se stavak 37. koji glasi:

„(37) Imovinska korist je svako uvećanje ili sprječavanje umanjenja imovine bez obzira je li ona materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, ili se radi o ispravi u bilo kojem obliku koja dokazuje pravo ili interes nad imovinom koja je izravno ili neizravno ostvarena kaznenim djelom.“

Članak 5.

Članak 141. briše se.

Članak 6.

Članak 143. briše se.

Članak 7.

U članku 151.a iza broja: „139.“ briše se zarez i dodaje veznik „i“, a iza broja „140.“ briše se zarez i riječi: „141. do 143.“.

Članak 8.

U članku 152. stavku 1. iza riječi „članka 137. do 139.“ brišu se riječi „članka 141. do 143.“ i dodaju se riječi „članka 142.“.

Članak 9.

U članku 153. iza riječi: „članka 137. do 139.“ brišu se riječi: „članka 141. do 143.“ i dodaju se riječi: „članka 142.“.

Članak 10.

U članku 154. stavku 1. iza riječi „članka 137. do 139.“ brišu se riječi „članka 141. do 143.“ i dodaju se riječi „članka 142.“.

Članak 11.

U članku 155. stavku 1. iza riječi: „članka 135. stavka 1. i 2.“ brišu se riječi: „članka 141. do 143.“ i dodaju se riječi: „članka 142.“.

Članak 12.

Članak 169. mijenja se i glasi:

„Terorizam
Članak 169.

(1) Tko s ciljem izazivanja ozbiljne zastrašenosti pučanstva, prisiljavanja Republike Hrvatske, strane države ili međunarodne organizacije da što učini, ne učini ili trpi ili ozbiljnog ugrožavanja ili uništenja temeljnih ustavnih, političkih ili društvenih vrijednosti, ustavnog ustrojstva državne vlasti i gospodarskih jedinica Republike Hrvatske, strane države ili međunarodne organizacije počini jedno od sljedećih djela:

- a) napad na život, tijelo ili slobodu drugoga;
- b) otmica ili uzimanje talaca;
- c) uništenje državnih ili javnih objekata, prometnog sustava, infrastrukture uključujući i informacijske sustave, fiksne platforme u epikontinentalnom pojasu, općeg dobra ili privatne imovine koje može prouzročiti ugrožavanje života ljudi ili znatnu gospodarsku štetu;
- d) otmica zrakoplova, broda, sredstva javnog prijevoza ili prijevoza robe za koju je vjerojatno da može ugroziti život ljudi;
- e) izrada, posjedovanje, pribavljanje, prijevoz, opskrba ili uporaba oružja, eksploziva, nuklearnog ili radioaktivnog materijala ili uređaja, nuklearnog, biološkog ili kemijskog oružja;
- f) istraživanje i razvoj nuklearnog, biološkog ili kemijskog oružja;
- g) ispuštanje opasnih tvari ili prouzročenje požara, eksplozija ili poplava ili poduzimanje druge općeopasne radnje za koju je vjerojatno da može ugroziti život ljudi;

h) ometanje ili obustava opskrbe vodom, električnom energijom ili drugim osnovnim prirodnim resursom kojima je ugrožen život ljudi,
kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(2) Tko prijeti počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Ako počinitelj prigodom počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka s namjerom usmrti jednu ili više osoba,
kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba ili su prouzročena velika razaranja,
počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina.,,

Članak 13.

Iza članka 169. dodaje se naslov i članak 169.a koji glase:

„Javno poticanje na terorizam
Članak 169.a

(1) Tko s ciljem počinjenja kaznenog djela iz članka 169. ovoga Zakona javno iznese ili pronese zamisli kojima se izravno ili neizravno potiče terorizam i time prouzroči opasnost od počinjenja tog kaznenog djela,
kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Za pokretanje kaznenog postupka radi kaznenog djela iz ovoga članka potrebno je odobrenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.“

Članak 14.

Iza članka 169.a dodaje se naslov i članak 169.b koji glase:

„Novačenje i obuka za terorizam
Članak 169.b

(1) Tko s ciljem počinjenja kaznenog djela iz članka 169. ovoga Zakona vrbuje drugoga da počini ili sudjeluje u počinjenju kaznenog djela terorizma ili da se pridruži grupi ljudi ili zločinačkoj organizaciji radi doprinosa u počinjenju tog kaznenog djela od strane te grupe ili zločinačke organizacije,
kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko s ciljem počinjenja kaznenog djela iz članka 169. ovoga Zakona daje upute o izradi i korištenju eksplozivnih naprava, vatrenog ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari ili obučava drugoga u primjeni metoda i tehnika za počinjenje ili sudjelovanje u počinjenju tog kaznenog djela.

(3) Za pokretanje kaznenog postupka radi kaznenog djela iz ovoga članka potrebno je odobrenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.“

Članak 15.

Članak 172. mijenja se i glasi:

„Zlouporaba nuklearnog ili radioaktivnog materijala
Članak 172.

(1) Tko nuklearni ili radioaktivni materijal ili uređaj neovlašteno izradi, pribavi, posjeduje, rabi, prevozi, smješta i odlaže, dade drugome ili drugome omogućiti da do njega dođe,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine.

(2) Tko radnjama iz stavka 1. ovoga članka izazove opasnost za život ljudi ili imovinu većeg opsega,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko prijetnjom da će uporabiti nuklearni ili radioaktivni materijal ili uređaj ugrozi sigurnost ljudi,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(4) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko koristi ili ošteti nuklearni objekt na način koji oslobađa ili postoji opasnost da oslobodi radioaktivni materijal.

(5) Tko silom ili prijetnjom uporabe sile neovlašteno zahtijeva predaju nuklearnog ili radioaktivnog materijala ili uređaja ili nuklearnog objekta,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(6) Tko kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počini iz nehaja,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(7) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1., 4. i 5. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, ili je prouzročena imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.“

Članak 16.

U članku 175. stavku 2. iza riječi „prisilnog rada ili služenja,“ dodaju se riječi „nezakonitog posvojenja djeteta,“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka počinjeno u sastavu grupe ili zločinačke organizacije ili je počinitelj službena osoba, ako je počinjeno u odnosu na veći broj osoba ili je prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“

Članak 17.

U članku 187. stavku 2. riječi „od šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima „od jedne do osam godina“.

Članak 18.

U članku 187.a stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko na bilo koji način, izravno ili neizravno, neovlašteno daje ili prikuplja sredstva znajući da će ona, u cijelosti ili djelomično, biti korištena za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka.“

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se kazniti bez obzira jesu li sredstva u cijelosti ili djelomično korištena za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka i bez obzira je li to djelo pokušano.“

(4) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka će se oduzeti.“

Članak 19.

Članak 224.b mijenja se i glasi:

„Prijevara na štetu Europskih zajednica
Članak 224.b

(1) Tko uporabom ili prikazivanjem lažnih, netočnih ili nepotpunih izjava ili isprava ili propuštanjem posebne obveze davanja podataka protupravno prisvoji ili zadrži sredstva iz općeg proračuna Europskih zajednica, proračuna kojima upravljaju Europske zajednice ili kojima se upravlja u njihovo ime,
kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko sredstva iz stavka 1. ovoga članka koristi suprotno izvorno odobrenoj namjeni.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko uporabom ili prikazivanjem lažnih, netočnih ili nepotpunih izjava ili isprava, propuštanjem posebne obveze davanja podataka ili zlouporabom zakonito stečene dobiti protupravno umanja sredstva iz općeg proračuna Europskih zajednica, proračuna kojima upravljaju Europske zajednice ili kojima se upravlja u njihovo ime.“

Članak 20.

Članak 279. mijenja se i glasi:

"Pranje novca
Članak 279.

(1) Tko u bankarskom, novčarskom ili drugom poslovanju uloži, preuzme, prenese, zamijeni, pretvori ili na drugi način prikrije pravi izvor novca, predmeta, prava ili imovinske koristi za koju zna da je nastala ili je pribavljena kaznenim djelom, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će se tko novac, predmete, prava ili imovinsku korist iz stavka 1. ovog članka pribavlja sebi ili drugome, posjeduje ili upotrebljava, iako je u vrijeme primitka znao za njihovo podrijetlo.

(3) Tko djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini kao član grupe ili zločinačke organizacije, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Tko u slučaju počinjenja djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka postupi s nehajom glede okolnosti da su novac, predmeti, prava ili imovinska korist pribavljeni kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(5) Ako su novac, predmeti, prava ili imovinska korist iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka pribavljeni kaznenim djelom počinjenim u stranoj državi, ta će se djela ocijeniti prema odredbama hrvatskog kaznenog zakonodavstva, ali će se na njih primijeniti odredbe članka 16. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(6) Novac, predmeti i imovinska korist iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka oduzet će se, a prava utvrditi ništavim.

(7) Počinitelja kaznenog djela iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka koji dragovoljno pridonese otkrivanju kaznenog djela sud može osloboditi kazne.“

Članak 21.

Članak 292.a briše se.

Članak 22.

U članku 304. stavak 1. iza riječi „da spriječi ili oteža dokazivanje prema“ dodaju se riječi „pretpostavljenom svjedoku“ i zarez.

Članak 23.

Članak 305. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko bez dozvole suda objavi tijekom postupka koji je po zakonu tajni ili je odlukom suda proglašen tajnim, ili tko bez dozvole suda objavi tijekom kaznenog postupka prema maloljetnoj osobi ili objavi odluku u tom postupku.“

Članak 24.

Članak 305.a mijenja se i glasi:

„Otkrivanje identiteta zaštićenog ili ugroženog svjedoka“
Članak 305.a

- (1) Tko neovlašteno drugome priopći, preda ili objavi podatke o identitetu osobe koja je ili će biti ispitana kao zaštićeni svjedok u kaznenom postupku, ili za koju je na temelju posebnog zakona pokrenut postupak za uključenje u program zaštite ili je ta osoba uključena u program zaštite, ili tko poduzme drugu radnju s ciljem otkrivanja podataka o identitetu te osobe ili s ciljem njenog pronalaska, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko počini kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka prema ugroženom svjedoku.“

Članak 25.

U članku 308. dodaju se novi stavci 1. i 2. koji glase:

- “(1) Tko obavlja određeno zvanje, djelatnost ili dužnost ili određene poslove iako je prema njemu primijenjena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera ili su nastupile pravne posljedice osude zbog čega je takvo obavljanje zabranjeno ili nije dozvoljeno, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.
- (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko upravlja motornim vozilom iako je prema njemu primijenjena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.“

U dosadašnjem stavku 1., koji postaje stavak 3. iza riječi: „sigurnosna mjera“ dodaju se riječi: „ili zaštitna mjera“.

U dosadašnjem stavku 2., koji postaje stavak 4. iza riječi: „sigurnosna mjera“ dodaju se riječi: „ili zaštitna mjera“.

Članak 26.

Članak 390.a mijenja se i glasi:

„Odredba članka 15. stavka 2. ovoga Zakona primjenjivat će se od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.“

Članak 27.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Izmjenom članka 15. stavak 2. provedeno je usklađivanje s člankom 54. Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena kojim je regulirano važenje načela *ne bis in idem* na području svih država članica toga Sporazuma. Ovom su odredbom obuhvaćena tzv. tranzitna kaznena djela (npr. nezakonit prijevoz opasnih tvari, trgovina drogom, trgovina ljudima i sl.), ali i sva druga djela koja prema tzv. teoriji ubikviteta mogu biti počinjena na području više država. Sukladno ovoj odredbi kazneni postupak neće biti pokrenut u slučaju da je na području koje od država ugovornica Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena donesena pravomoćna presuda protiv počinitelja takvog kaznenog djela. Razlika u odnosu na dosadašnji stavak 2. je i u tome da su novom odredbom obuhvaćene sve pravomoćne presude, dakle i one kojima se okrivljenik oslobađa optužbe, ali i sve druge odluke kojima je kazneni postupak pravomoćno okončan što je u skladu s člankom 54. Konvencije. Posljednjim izmjenama Kaznenog zakona iz 2007. godine propisan je novi stavak 2., no propušteno je u stavku 3. koji je tada postao stavak 4. izmijeniti da se on više ne odnosi na stavak 2. već na stavak 3. Ovom je izmjenom to ispravljeno.

Članak 2.

Novom formulacijom članka 82. KZ postiže se i mogućnost najavljenog oduzimanja imovinske koristi počinjenom u bilo kojem razdoblju u kojem nije nastupila apsolutna zastara bez obzira na pravomoćnost takve presude.

Naime, članak 2. i 3. Kaznenog zakona koji ostvaruje ustavno načelo zakonitosti odnosi se na kazneno djelo i kaznenu sankciju (*nullum crimen, nulla pena sine lege*) a prema stajalištu predlagatelja ne odnosi se na oduzimanje imovinske koristi prema općem prihvaćenom načelu temeljenom na pravednosti a obuhvaćenom u postojećem nepromijenjenom stavku 1. koji glasi: „Nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom“. Prema tome, predloženi tekst novog članka 82. KZ ne protivi se načelima zakonitosti. Tim je ujedno postojeće kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske usuglašeno s načelima i stečevinama Europske unije i konvencijama Vijeća Europe i Ujedinjenih Naroda u borbi protiv svih oblika suprotstavljanju organiziranom kriminalu.

Članak 3.

Prema ovoj izmjeni podaci iz kaznene evidencije daju se na uvid ustanovama koje se bave odgojem, obrazovanjem, njegovom i skrbi djece i maloljetnih osoba. Takvim će ustanovama iznimno biti omogućen uvid u kaznene evidencije (a neće im se dostavljati izvodi iz kaznene evidencije) u pogledu osobe koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo iz glave XIV. Kaznenog zakona (kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa) i to samo kada se radi o tim kaznenim djelima i kada je podnesen obrazložen zahtjev. Krug ovlaštenika na pristup kaznenim evidencijama ovom je izmjenom proširen u odnosu na dosadašnje rješenje, ali ipak ograničen samo na one subjekte koje su registrirane za obavljanje djelatnosti odgoja, skrbi, njege i obrazovanja djece i maloljetnika. Podaci iz kaznene evidencije o izrečenoj sigurnosnoj mjeri zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti o počinitelju kaznenog djela iznimno će bi

dostavljeni tijelima nadležnim za vođenje upisnika osoba koje obavljaju određene djelatnosti.

Ovom se izmjenama nastoji ostvariti zaštita djece i maloljetnih osoba od ranije osuđivanih počinitelja seksualnih delikata protiv tih vulnerabilnih skupina, međutim samo do nastupa rehabilitacije.

Članak 4.

U članku 89. KZ-a odredbom stavka 37. određeno je što se smatra pod pojmom „imovinska korist“.

Članak 5.

Kazneno djelo protudržavnog terorizma iz članka 141. briše se jer je njegov kriminalni sadržaj u potpunosti obuhvaćen izmjenom članka 169.

Članak 6.

Kazneno djelo diverzije iz članka 143. briše se jer je njegov kriminalni sadržaj u potpunosti obuhvaćen izmjenom članka 169.

Članak 7.

Iz ove su odredbe izostavljeni brisani članci 141. (protudržavni terorizam) i 143. (diverzija).

Članak 8. - Iz ove su odredbe izostavljeni brisani članci 141. (protudržavni terorizam) i 143. (diverzija).

Članak 9.

Iz ove su odredbe izostavljeni brisani članci 141. (protudržavni terorizam) i 143. (diverzija).

Članak 10.

Obrazloženje: Iz ove su odredbe izostavljeni brisani članci 141. (protudržavni terorizam) i 143. (diverzija).

Članak 11.

Iz ove su odredbe izostavljeni brisani članci 141. (protudržavni terorizam) i 143. (diverzija).

Članak 12.

Izmjenom članka 169. provedeno je potpuno usklađivanje s definicijom terorizma iz Okvirne odluke Vijeća Europske unije o borbi protiv terorizma. Ovom su izmijenjenom odredbom obuhvaćene dosadašnje inkriminacije protudržavnog terorizma (članak 141.) i međunarodnog terorizma (članak 169.). Radi tog usklađivanja brisani su članci 141. (protudržavni terorizam) i 143. (diverzija) koji su obuhvaćeni novim sadržajem članka 169.

Članak 13.

Novo kazneno djelo u članku 169a propisano je radi usklađivanja s člankom 5. Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju terorizma koja je na snazi za Republiku Hrvatsku od 1. svibnja 2008. godine.

Članak 14.

Novo kazneno djelo u članku 169a propisano je radi usklađivanja s člancima 6. i 7. Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju terorizma koja je na snazi za Republiku Hrvatsku od 1. svibnja 2008. godine.

Članak 15.

Izmjene u članku 172. provedene su radi usklađivanja s Međunarodnom konvencijom o suzbijanju djela nuklearnog terorizma koja inkriminira određena postupanja u odnosu na nuklearni i radioaktivni materijal kao pojmove koji su širi od nuklearnih tvari koje su prema dosadašnjem zakonskom rješenju bile objekt radnje ovog kaznenog djela. Tumačenje pojma „koruptivna (ili korupcijska) kaznena djela“ ne bi trebalo predstavljati problem jer to rješava Konvencija UN o korupciji i Konvencija VE o koruciji.

Članak 16.

Postojećom odredbom stavka 2. određuju se oblici iskorištavanja za dijete ili maloljetnu osobu, a istim stavkom nije određeno i nezakonito posvojenje djeteta kao jedan od oblika iskorištavanja za djecu ili maloljetne osobe kao žrtve trgovanja ljudima. Stoga se ovom izmjenom i nezakonito posvojenje uvodi kao jedan od oblika trgovanja ljudima. Počinjenje kaznenog djela trgovanja ljudima posebno je težak oblik ako je počinitelj službena osoba što je i sankcionirano izmjenom u stavku 3.

Članak 17.

Pooštavanje kazne u stavku 2. provedeno je radi usklađivanja s Okvirnom odlukom Vijeća Europske unije o borbi protiv terorizma kojom je određeno da najviša posebna mjera propisane kazne za pripadnika terorističke grupe ne smije biti manja od osam godina.

Članak 18.

Ovom je izmjenom provedeno usklađivanje s Međunarodnom konvencijom o sprječavanju financiranja terorizma.

Članak 19.

Ovom je izmjenom provedeno usklađivanje s Konvencijom o zaštiti financijskih interesa Europske unije i to kako s obzirom na rashode (stavak 1. i 2.), tako i s obzirom na prihode (stavak 3.) proračuna EZ.

Članak 20.

Nakon razmatranja teksta Konvencije Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenoga kaznenim djelom i o financiranju terorizma, zaključeno je kako nisu obuhvaćeni pojedini oblici raspolaganja s prljavim novcem kao što je prijenos te imovine i pretvaranje u druge valute ili druge oblike imovine. Također je radi usklađivanja sa preporukama ekspertnog odbora Vijeća Europe za za provedbu

mjera sprječavanja pranja novca (MONEYVAL) objekt radnje iz stavka 1. i 2. proširen dodavanjem izraza „imovinska korist“ čime su obuhvaćeni svi oblici i izvori imovinske koristi.

Članak 21.

Kazneno djelo zlouporabe ovlasti u svezi sredstava Europske unije iz članka 292.a briše se jer je njegov kriminalni sadržaj u potpunosti obuhvaćen kaznenim djelom iz članka 224b.

Članak 22.

Fenomenologija ukazuje na učestalo korištenje prisile i drugih oblika neprimjerenog utjecaja u odnosu na oštećenike i svjedoke u kaznenom postupku. Dosadašnje rješenje iz čl. 304. KZ unatoč unatoč tom fenomenu nije upotrijebljeno u dovoljnoj mjeri. Ovom je izmjenom inkriminiran utjecaj na tzv. presumptivnog svjedoka čime se ostvaruje pojačana zaštita interesa kaznenog postupka.

Članak 23.

Uz dosadašnju zaštitu tajnosti postupka koji se vodi prema maloljetnoj osobi, ovom je izmjenom ta zaštita proširena i na svaki postupak koji je po zakonu tajan ili je odlukom suda proglašen tajnim. *Ratio legis* ove izmjene je nesmetano funkcioniranje i zaštita interesa kaznenog postupka.

Članak 24.

Ovom je izmjenom kaznenopravna zaštita identiteta proširena na sve zaštićene i ugrožene svjedoke prema Zakonu o zaštiti svjedoka i Zakonu o kaznenom postupku.

Članak 25.

Za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem je kazneno odgovorna bila samo ona osoba koja je osobi prema kojoj je primijenjena sigurnosna mjera ili pravna posljedica osude omogućila izigravanje tih mjera, ovom je izmjenom inkriminirano izbjegavanje preventivnog učinka tih mjera i od strane osoba prema kojima su one primijenjene. Izmijenjenom su odredbom obuhvaćene i zaštitne mjere primijenjene za prekršaje.

Članak 26.

Člankom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona bilo je propisano da će se odredbe članka 15. stavka 2. (*ne bis in idem*) primjenjivati od ratifikacije Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena od strane Republike Hrvatske. Međutim, kako su Ugovorom iz Amsterdama Sporazum iz Schengena i Konvencija o provedbi toga sporazuma uključeni u ugovore o EU i EZ, sve države podnositeljice zahtjeva za članstvo moraju u potpunosti prihvatiti schengensku pravnu stečevinu kao i pravila koja su prihvatile institucije na osnovi te stečevine. S obzirom, dakle, da nije potrebna, a niti moguća ratifikacija Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena, potrebno je izmijeniti ovu prijelaznu i završnu odredbu na način na koji je to predloženo i primjenu odredbe članka 15. stavak 2. vezati uz pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 27.

Ovom je odredbom propisano da Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

**VI. TEKST ODREDAVA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU
ODNOSNO DOPUNJUJU**
– KAZNENI ZAKON („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 129/00, 57/01,
105/04, 84/05, 71/06 i 110/07.)

Posebnosti glede pokretanja kaznenog postupka za kaznena djela počinjena na području Republike Hrvatske

Članak 15.

(1) Kad je u slučaju primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske prema odredbi članka 13. ovoga Zakona kazneni postupak pokrenut ili dovršen u stranoj državi, kazneni postupak u Republici Hrvatskoj pokrenut će se samo po odobrenju Državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(2) Iznimno, ako se pravomoćna presuda države ugovornice Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena prema kojoj je kazna izdržana ili je izdržavanje u tijeku ili izdržavanje nije moguće prema Zakonu o izdržavanju kazne zatvora odnosi na kazneno djelo počinjeno dijelom na području te države, kazneni postupak u Republici Hrvatskoj ne može biti pokrenut niti uz odobrenje Državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(3) Kad je u slučaju primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske prema odredbi članka 13. ovoga Zakona počinitelj kaznenog djela stranac, kazneni se postupak može pod uvjetima uzajamnosti ustupiti stranoj državi.

(4) O ustupanju kaznenog postupka u slučaju iz stavka 2. ovoga članka odlučuje Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom

Članak 82.

(1) Nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom.

(2) Kao imovinska korist iz stavka 1. ovoga članka smatra se i ona korist koju je ostvarila grupa ljudi ili zločinačka organizacija koja je u vremenskoj povezanosti s počinjenim kaznenim djelom i za koju se osnovano može smatrati da potječe od tog djela, jer se njezino zakonito podrijetlo ne može utvrditi.

(3) Imovinska korist oduzima se sudskom odlukom kojom se utvrđuje da je kazneno djelo počinjeno. Kad se utvrdi nemogućnost oduzimanja imovinske koristi koja se sastoji od novca, vrijednosnih papira ili stvari u cijelosti ili djelomično, sud je dužan obvezati počinitelja kaznenog djela na isplatu odgovarajuće protuvrijednosti u novčanom iznosu.

(4) Imovinska korist oduzet će se i kad se po bilo kojem pravnom temelju nalazi kod treće osobe a nije stečena u dobroj vjeri.

(5) Oštećenik koji tijekom kaznenog postupka ili najkasnije u roku od tri mjeseca nakon pravomoćne odluke o oduzimanju predmeta imovinskopravnim zahtjevom ili tužbom želi ostvariti svoje pravo glede oduzete imovinske koristi ima pravo namirenja u roku od tri mjeseca nakon donošenja odluke o njegovom pravu.

Podaci iz kaznene evidencije

Članak 86.

(1) Podaci iz kaznene evidencije mogu se dati samo sudovima i državnim odvjetništvima kad se radi o kaznenom postupku protiv osobe za koju se traže podaci ili kad je u tijeku postupak za njezino pomilovanje.

(2) Podaci iz kaznene evidencije mogu se iznimno dati državnim tijelima na njihov obrazloženi zahtjev kad se radi o povjeravanju određenih poslova i zadataka u državnoj službi osobi za koju se traže ti podaci.

(3) Kaznenom evidencijom mogu se u okviru svoje zakonske ovlasti koristiti i tijela unutarnjih poslova radi otkrivanja počinitelja kaznenog djela. Navedeni podaci smatraju se profesionalnom tajnom.

(4) Nitko nema pravo zahtijevati od građana da podnesu dokaze o svojoj osuđivanosti ili neosuđivanosti.

(5) Građanin ima pravo tražiti podatke iz kaznene evidencije za sebe samo ako dokaže da su mu ti podaci potrebni radi ostvarivanja prava u stranoj državi.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 89.

(1) Područjem Republike Hrvatske smatra se kopneno područje, rijeke, jezera, prokopi, unutarnje morske vode, teritorijalno more, te zračni prostor iznad tih područja.

(2) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske su kaznenopravne odredbe sadržane u ovom Zakonu i u drugim zakonima Republike Hrvatske.

(3) Službena osoba kad je ona označena kao počinitelj kaznenog djela je izabrani ili imenovani dužnosnik u predstavničkom tijelu, državni dužnosnik i službenik koji obavlja službene poslove u tijelima državne uprave, lokalne samouprave i uprave, jedinici lokalne samouprave, tijelima sudbene vlasti, u Ustavnom sudu Republike Hrvatske,

Državnom odvjetništvu, Pučkom pravobraniteljstvu Republike Hrvatske, Pravobraniteljstvu za djecu, Pravobraniteljstvu za ravnopravnost spolova Uredu predsjednika republike, tijelu, uredu i stručnoj službi Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora, nositelj pravosudne dužnosti, sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske i njegovi zamjenici, Pučki pravobranitelj Republike Hrvatske i njegovi zamjenici, Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova i njegovi zamjenici i domaći arbitar te javni bilježnik. Kod kaznenih djela koje je Republika Hrvatska dužna kažnjavati po međunarodnom pravu službena osoba je strani javni službenik, zastupnik ili službenik u stranom predstavničkom tijelu, službenik međunarodne organizacije čiji je Republika Hrvatska član, zastupnik ili službenik međunarodne parlamentarne skupštine, čiji je Republika Hrvatska član, te sudac ili službenik međunarodnog suda čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, strani sudac porotnik i strani arbitar.

(4) Vojna osoba je djelatna vojna osoba, ročnik, pričuvnik dok se nalazi na vojnoj službi, kadet, te državni službenik ili namještenik raspoređen na ustrojbeno mjesto djelatne vojne osobe.

(5) Kad je službena osoba naznačena kao osoba prema kojoj je počinjeno kazneno djelo, pored osoba koje su navedene u stavku 3. ovoga članka, službena osoba je u smislu ovoga Zakona i vojna osoba iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Pravna osoba u smislu ovoga Zakona je trgovačko društvo, fond, ustanova, politička i društvena organizacija i udruženja građana, jedinica lokalne samouprave i uprave, jedinica lokalne samouprave te druga pravna osoba koja u okvirima svog redovnog poslovanja stalno ili povremeno stvara ili pribavlja sredstva i njima raspolaže.

(7) Odgovorna osoba je u smislu ovoga Zakona osoba kojoj je povjeren određeni djelokrug poslova iz područja djelovanja pravne osobe, državnog tijela i tijela lokalne samouprave i uprave i tijela lokalne samouprave.

(8) Kad je kao počinitelj određenih kaznenih djela označena službena ili odgovorna osoba u pravnoj osobi, osobe navedene u stavku 3. i 7. ovoga članka mogu biti počinitelji tih djela ako iz obilježja pojedinog djela ili pojedinog propisa ne proizlazi da počiniteljem može biti samo neka od tih osoba.

(9) Dijete je, u smislu ovoga Zakona, osoba koja nije navršila četrnaest godina života.

(10) Maloljetna osoba je, u smislu ovoga Zakona, osoba koja nije navršila osamnaest godina života.

(11) Osoba pod međunarodnom zaštitom je poglavar države, predsjednik vlade i ministar vanjskih poslova kad se nalaze izvan svoje države, te svaki službeni predstavnik međunarodno priznate organizacije kad se on, njegove službene prostorije, privatni stan ili prijevozno sredstvo uočljivo mogu prepoznati da su posebno zaštićeni međunarodnim pravom.

(12) Državna tajna je podatak koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona određen državnom tajnom te otkrivanjem kojega bi nastupile štetne posljedice za nacionalnu sigurnost ili nacionalni interes Republike Hrvatske.

(13) Vojna tajna je podatak koji je zakonom, drugim propisom, općim aktom ili aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen vojnom tajnom.

(14) Službena tajna je podatak koji je prikupljen i koristi se za potrebe javnih tijela, a koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen službenom tajnom.

(15) Poslovna tajna je podatak koji je kao poslovna tajna određen zakonom, drugim propisom ili općim aktom trgovačkog društva, ustanove ili druge pravne osobe, a koji predstavlja proizvodnu tajnu, rezultate istraživačkog ili konstrukcijskog rada te drugi podatak zbog čijeg bi priopćavanja neovlaštenoj osobi mogle nastupiti štetne posljedice za njezine gospodarske interese.

(16) Profesionalna tajna je podatak o osobnom ili obiteljskom životu stranaka koji saznaju odvjetnici, branitelji, javni bilježnici, doktori medicine, doktori stomatologije, primalje ili drugi zdravstveni djelatnici, psiholozi, djelatnici skrbništva, vjerski ispovjednici i druge osobe u obavljanju svoga zvanja.

(17) Osobna tajna je podatak o osobi koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnoga tijela donesenim na temelju zakona određen tajnom.

(18) Isprava sa sadržajem tajnosti, u smislu ovoga Zakona, je povjerljiva činjenica, podatak, pisani sastavak, predmet, usmeno priopćenje povjerljive naravi iznesen u radu tijela državne vlasti, državnih upravnih tijela i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, te činjenica prikupljena prigodom registriranja osobnih podataka građana.

(19) Izbori su izbori za zastupnike u Hrvatski sabor, za predsjednika Republike, za članove predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te za članove upravnih i nadzornih odbora u trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama.

(20) Više osoba je najmanje dvije osobe ili više njih.

(21) Skupina ljudi je najmanje pet osoba ili više njih.

(22) Grupa ljudi, u smislu ovoga Zakona, su najmanje tri osobe koje su povezane radi trajnog ili povremenog činjenja kaznenih djela, pri čemu svaka od tih osoba daje svoj udio u počinjenju kaznenog djela.

(23) Zločinačka organizacija je strukturirano udruženje od najmanje tri osobe koje postoji tijekom određenog razdoblja i djeluje sa zajedničkim ciljem počinjenja jednog ili više

kaznenih djela radi izravnog ili neizravnog stjecanja financijske ili druge materijalne koristi ili s ciljem ostvarivanja i zadržavanja nadzora nad pojedinim gospodarskim ili drugim djelatnostima, a radi se o kaznenim djelima za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje četiri godine ili teža kazna. Zločinačka organizacija je temelj pojma organiziranog kriminala.

(24) Isprava je, u smislu ovoga Zakona, svaki predmet podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

(25) Novac je kovano ili papirnato sredstvo plaćanja koje je na temelju zakona u optjecaju u Republici Hrvatskoj ili nekoj stranoj državi.

(26) Znaci za vrijednost, u smislu ovoga Zakona, su i strani znaci za vrijednost.

(27) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, kao i telefonski impulsi.

(28) Motorno vozilo je svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.

(29) Sila je i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava uporabljenih radi dovođenja koga protiv njegove volje u nesvjesno stanje ili da se onesposobi za otpor.

(30) Članovi obitelji u smislu ovoga Zakona jesu: bračni i izvanbračni drug, bivši bračni i izvanbračni drug, rođak po krvi u ravnoj lozi, posvojitelj i posvojenik, rođak u pobočnoj liniji do trećeg stupnja zaključno i srodnik po tazbini do drugog stupnja zaključno.

(31) Računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovi programa automatski obrađuju podatke.

(32) Računalni podatak je svako iskazivanje činjenica, informacija ili zamisli u obliku prikladnom za obradu u računalnom sustavu.

(33) Računalni program je skup računalnih podataka koji su u stanju prouzročiti da računalni sustav izvrši određenu funkciju.

(34) Genetski istovjetno ljudsko biće je ono ljudsko biće koje s drugim živim ili mrtvim ljudskim bićem dijeli isti set gena stanične jezgre.

(35) Plaćenik je osoba posebno novačena u zemlji ili u inozemstvu kako bi se borila u oružanom sukobu ili radi sudjelovanja u zajedničkom činu nasilja koje je usmjereno na rušenje vlade ili na neki drugi način podrivanje ustavnog poretka ili teritorijalne cjelovitosti države, koji nije državljanin strana u sukobu niti živi na području koje nadzire strana u sukobu, pripadnik oružanih snaga strane u sukobu odnosno strane na čijem se području poduzima akcija, niti ga je poslala država koja nije strana u sukobu kao službenog pripadnika svojih oružanih snaga, a koja je motivirana na sudjelovanje u

neprijateljstvima isključivo osobnim dobitkom koji znatno prelazi visinu naknade koja je obećana ili se plaća borcima sličnog čina i zvanja u oružanim postrojbama strane koja sudjeluje u neprijateljstvima.

(36) Zločin iz mržnje jest svako kazneno djelo iz ovoga Zakona, počinjeno iz mržnje prema osobi zbog njezine rase, boje kože, spola, spolne orijentacije, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja, naobrazbe, društvenog položaja, dobi, zdravstvenog statusa ili drugih osobina.

Protudržavni terorizam

Članak 141.

Tko s ciljem ugrožavanja ustavnog ustrojstva ili sigurnosti Republike Hrvatske prouzroči eksploziju ili požar, ili kakvom općeopasnom radnjom ili sredstvom izazove opasnost za živote ljudi ili imovinu, ili izvrši otmicu neke osobe ili počini neko drugo nasilje na području Republike Hrvatske ili prema njezinu građaninu, i time prouzroči osjećaj osobne nesigurnosti kod građana,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Diverzija

Članak 143.

Tko s ciljem ugrožavanja ustavnog ustrojstva ili sigurnosti Republike Hrvatske rušenjem, paljenjem ili na drugi način uništi ili ošteti industrijski, poljoprivredni ili drugi gospodarski objekt ili postrojenje, prometnicu, prometno sredstvo, napravu za vezu, toplinu, plin, električnu i drugu energiju, ustavu, ili kakav drugi objekt, postrojenje ili napravu od važnosti za redoviti život građana,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

Prijetnje počinjenjem kaznenih djela protiv Republike Hrvatske

Članak 151.a

Tko ozbiljno prijeti da će počiniti kazneno djelo iz članka 138., 139., 140., 141. i 143. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Udruživanje radi činjenja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske

Članak 152.

(1) Tko organizira grupu ljudi ili na drugi način povezuje u zajedničko djelovanje tri ili više osoba radi činjenja kaznenih djela iz članka 135. stavka 1. i 2., članka 137. do 139., članka 141. do 143., članka 147. i 150. ovoga Zakona,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Tko postane pripadnikom grupe iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka koji otkrivanjem grupe spriječi počinjenje kaznenih djela iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine a može se i osloboditi kazne.

(4) Pripadnik grupe koji otkrije grupu prije nego što je počinio kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka oslobodit će se kazne.

Pripremanje kaznenih djela protiv Republike Hrvatske

Članak 153.

Tko nabavlja ili osposobljava sredstva, uklanja prepreke, stvara plan ili se dogovara s drugima ili poduzme drugu radnju kojom se stvaraju uvjeti za izravno počinjenje kaznenih djela iz članka 135. stavka 1. i 2., članka 137. do 139., članka 141. do 143., članka 147. i 150. ovoga Zakona,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Naknadna pomoć počinitelju kaznenog djela protiv Republike Hrvatske

Članak 154.

(1) Tko počinitelja kaznenog djela iz članka 135. stavka 1. i 2., članka 137. do 139., članka 141. do 143., članka 148. i 150. ovoga Zakona sakrije, daje mu hranu, odjeću, novac ili ga na drugi način zbrinjava da bi otežao njegovo otkrivanje ili uhićenje,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine.

(2) Neće se kazniti za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka osoba kojoj je počinitelj kaznenog djela bračni drug, osoba s kojom živi u izvanbračnoj zajednici, rođak po krvi u pravoj liniji, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik i njihovi bračni drugovi ili osobe s kojim žive u izvanbračnoj zajednici.

Kažnjavanje za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske

Članak 155.

(1) Ako prigodom počinjenja kaznenih djela iz članka 135. stavka 1. i 2., članka 141. do 143., članka 149. i 150. ovoga Zakona počinitelj s namjerom usmrti jednu ili više osoba,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, ili su prouzročena velika razaranja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina.

Međunarodni terorizam

Članak 169.

(1) Tko s ciljem izazivanja ozbiljne zastrašenosti pučanstva, prisiljavanja strane države ili međunarodne organizacije da što učini, ne učini ili trpi, ili ozbiljnog ugrožavanja temeljnih ustavnih, političkih ili gospodarskih vrijednosti strane države ili međunarodne organizacije počini kazneno djelo iz članka 170. – 172., 179. i 181. ovoga Zakona, ili prouzroči eksploziju ili požar ili kakvom općeopasnom radnjom ili sredstvom izazove opasnost za ljude ili imovinu ili izvrši otmicu neke osobe ili počini neko drugo nasilje koje može ozbiljno naškoditi stranoj državi ili međunarodnoj organizaciji, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(2) Tko ozbiljno prijeti da će počinuti kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Ako počinitelj prigodom počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka s namjerom usmrti jednu ili više osoba,

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba ili su prouzročena velika razaranja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina.

(5) Za pokretanje kaznenog postupka radi kaznenog djela iz ovoga članka potrebno je odobrenje Državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

Zlouporaba nuklearnih tvari

Članak 172.

(1) Tko nuklearne tvari silom ili prijetnjom, počinjenjem kaznenog djela ili na drugi način neovlašteno pribavi, posjeduje, rabi, prevozi, smješta i odlaže, daje drugome ili drugome omogući da do njih dođe,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Tko radnjama iz stavka 1. ovoga članka izazove opasnost za život ljudi ili imovinu većeg opsega,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko ozbiljnom prijetnjom da će uporabiti nuklearnu tvar ugrozi sigurnost ljudi.

(4) Tko s ciljem da prisili neku državnu ili međunarodnu organizaciju ili fizičku ili pravnu osobu da nešto učini ili ne učini prijeti da će uporabom nuklearne tvari ugroziti živote ljudi ili imovinu velikih razmjera,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(5) Tko kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počini iz nehaja,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(6) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, ili je prouzročena imovinska šteta velikih razmjera,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine.

(7) Ako je kaznenim djelom iz stavka 5. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, ili je prouzročena imovinska šteta velikih razmjera,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Trgovanje ljudima i ropstvo

Članak 175.

(1) Tko kršeći pravila međunarodnog prava uporabom sile, ili prijetnjom uporabe sile, prijevarom, otmicom, zlouporabom položaja bespomoćnosti ili ovlasti ili na drugi način vrbuje, kupi, proda, preda, prevozi, prevede, potiče ili posreduje u kupnji, prodaji ili predaji, skriva ili prima osobu radi uspostave ropstva ili njemu sličnog odnosa, prisilnog rada ili služenja, seksualnog iskorištavanja, prostitucije ili nedopuštenog presađivanja dijelova ljudskog tijela, ili tko osobu drži u ropstvu ili njemu sličnom odnosu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Tko kršeći pravila međunarodnog prava vrbuje, kupi, proda, preda, prevozi, prevede, potiče ili posreduje u kupnji, prodaji ili predaji, skriva ili prima dijete ili maloljetnu osobu radi uspostave ropstva ili njemu sličnog odnosa, prisilnog rada ili služenja, seksualnog iskorištavanja, prostitucije ili nedopuštenog presađivanja dijelova ljudskog tijela, ili tko dijete ili maloljetnu osobu drži u ropstvu ili njemu sličnom odnosu, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka počinjeno u sastavu grupe ili zločinačke organizacije ili je počinjeno u odnosu na veći broj osoba, ili je prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) Tko znajući da je osoba kao žrtva trgovanja ljudima na prisilnom radu ili služenju, seksualnom iskorištavanju, ropstvu ili njemu sličnom odnosu, prostituciji ili nedopuštenom presađivanju dijelova ljudskog tijela, iskoristi njezin položaj ili drugom omogući iskorištavanje njezinog položaja, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(5) Bez utjecaja je na postojanje kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka okolnost je li osoba pristala na prisilni rad ili služenje, seksualno iskorištavanje, ropstvo ili ropstvu sličan odnos ili nedopušteno presađivanje dijelova svoga tijela.

Udruživanje radi činjenja kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

Članak 187.

(1) Tko organizira grupu ljudi ili na drugi način povezuje u zajedničko djelovanje tri ili više osoba radi činjenja kaznenih djela iz članka 156., 158., 159.,160.,169.–172., 174., 179. i 181. ovoga Zakona,

kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Tko postane pripadnikom grupe iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka koji pravodobnim otkrivanjem grupe spriječi počinjenje kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine, a može se i osloboditi kazne.

(4) Pripadnik grupe koji otkrije grupu prije nego što je počinio neko kazneno djelo navedeno u stavku 1. ovoga članka oslobodit će se kazne.

Pripremanje kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

Članak 187.a

(1) Tko uklanja prepreke, stvara plan ili se dogovara s drugima ili poduzme drugu radnju kojom se stvaraju uvjeti za izravno počinjenje kaznenih djela iz članka 156. – 160., članka 169. – 172., 174. stavka 3. i 4., 179. i 181. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko nabavlja ili prikuplja financijska sredstva svjestan da će se ona u potpunosti ili djelomično koristiti za počinjenje kaznenih djela iz stavka 1. ovoga članka.

Posebni slučajevi prijave na štetu financijskih interesa Europske unije

Članak 224.b

(1) Počinjenje kaznenog djela prijave iz članka 224. ovoga Zakona, smatrat će se i:
– davanje nepotpunih ili netočnih podataka o činjenicama važnim za donošenje odluke o odobrenju pomoći ili subvencije, ako se time mogu ugroziti interesi Europske unije,
– propuštanje dužnosti da se prilikom traženja ili dobivanja subvencije ili neke druge porezne pogodnosti daju podaci o svim promjenama u vezi s važnim okolnostima koje mogu utjecati na donošenje odluke o subvenciji, pomoći ili poreznoj pogodnosti, ako se time mogu ugroziti financijski interesi Europske unije.

(2) Neće se kazniti za djelo iz stavka 1. ovoga članka tko dragovoljno spriječi štetu za financijske interese Europske unije tako da ispravi ili dopuni prijavu ili da obavijesti o činjenicama koje je propustio prijaviti.

Prikrivanje protuzakonito dobivenog novca

Članak 279.

(1) Tko u bankarskom, novčarskom ili drugom gospodarskom poslovanju uloži, preuzme, zamijeni ili na drugi način prikrije pravi izvor novca odnosno predmeta ili prava priskrbljena novcem za koji zna da je pribavljen kaznenim djelom.

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko novac, predmete ili prava iz stavka 1. ovoga članka pribavlja sebi ili drugome, posjeduje ili stavlja u promet, iako je u trenutku pribavljanja znao za njihovo podrijetlo.

(3) Tko djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini kao član grupe ili zločinačke organizacije,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Tko u slučaju počinjenja djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka postupa s nehajom glede okolnosti da su novac, predmeti ili prava pribavljeni kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(5) Ako su novac, predmeti ili prava iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka pribavljeni kaznenim djelom počinjenim u stranoj državi, ta će se djela ocijeniti prema odredbama hrvatskog kaznenog zakonodavstva, ali će se na njih primijeniti odredbe članka 16. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(6) Novac i predmeti iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka oduzet će se, a prava utvrditi ništavim.

(7) Počinitelja kaznenog djela iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka koji dragovoljno pridonese otkrivanju kaznenog djela sud može osloboditi kazne.

Zlouporaba ovlasti u svezi sredstava Europske unije

Članak 292.a

(1) Tko u postupku dodjele sredstava Europske unije da ponudu koja se temelji na ispravama neistinitog sadržaja, lažnim bilancama, procjenama ili drugim lažnim činjenicama i time sebe ili drugu fizičku ili pravnu osobu stavi u povoljniji položaj prigodom dobivanja sredstava ili drugih pogodnosti,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko sredstva Europske unije koja odgovaraju subvenciji ili uredno odobrenoј pomoći kojima raspolaže koristi protivno njihovoj namjeni.

(3) Tko počini kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi za sebe, ili svoju ili drugu pravnu osobu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 3. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist, a počinitelj je postupao s ciljem pribavljanja takve koristi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(5) Neće se kazniti za djelo iz stavka 1. i 2. ovog članka tko dragovoljno spriječi štetu za financijske interese Europske unije tako da ispravi ili dopuni prijavu ili da obavijesti o činjenicama koje je propustio prijaviti.

Sprječavanje dokazivanja

Članak 304.

(1) Tko s ciljem da navede na davanje lažnog iskaza ili da spriječi ili oteža dokazivanje prema svjedoku ili vještaku u postupku pred sudom, Međunarodnim kaznenim sudom, upravnom postupku, postupku pred javnim bilježnikom ili stegovnom postupku uporabi silu, prijetnju ili kakav drugi oblik prisile ili im obeća, nudi ili daje dar ili kakvu drugu korist,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko s ciljem da spriječi ili znatno oteža dokazivanje u postupku pred sudom, upravnom postupku, postupku pred javnim bilježnikom ili stegovnom postupku sakrije, ošteti ili uništi tuđi predmet ili ispravu koji služe dokazivanju, krivotvori dokaz u postupku pred sudom, ili tko podnese takav dokaz znajući da je riječ o krivotvorini,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(3) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko s ciljem da spriječi ili znatno oteža dokazivanje u postupku pred sudom ili u upravnom postupku ukloni, uništi, pomakne ili premjesti kakav granični kamen, zemljomjerski znak, ili uopće kakav znak o vlasništvu ili nekom drugom stvarnom pravu ili uporabi vode, ili tko s istim ciljem takav znak lažno postavi.

Povreda tajnosti postupka

Članak 305.

(1) Tko neovlašteno otkrije ono što je saznao u postupku pred sudom, upravnom postupku, postupku pred javnim bilježnikom ili stegovnom postupku, a što se na temelju zakona ili odluke utemeljene na zakonu smatra tajnom,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko bez dozvole suda objavi tijekom kaznenog postupka prema maloljetnoj osobi ili odluku u tom postupku.

Otkrivanje identiteta zaštićenog svjedoka

Članak 305.a

Tko neovlašteno drugome priopći, preda ili objavi podatke o identitetu osobe za koju je na temelju posebnog zakona pokrenut postupak za uključivanje u program zaštite ili je osoba uključena u program zaštite, ili tko poduzme drugu radnju s ciljem otkrivanja podataka o identitetu te osobe ili s ciljem njenog pronalaska,

kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Izigravanje zabrana iz sigurnosnih mjera i pravnih posljedica osude

Članak 308.

(1) Tko omogući nekoj osobi obavljanje određenog zvanja, djelatnosti ili dužnosti ili određenih poslova iako zna da je prema njoj primijenjena sigurnosna mjera ili su nastupile pravne posljedice osude, zbog čega je takvo obavljanje zabranjeno, ili nije dozvoljeno,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko omogući upravljanje motornim vozilom osobi iako zna da je prema njoj primijenjena sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Članak 390.a

Odredba članka 15. stavka 2. ovoga Zakona primjenjivat će se od ratifikacije Konvencije o provedbi Sporazuma iz Schengena.

